

Број: **01,01//2,03/11-05-1-111/15**

Сарајево, 04. 05. 2015.

ЧЛАНОВИМА КОМИСИЈЕ ЗА СПОЉНЕ ПОСЛОВЕ ПРЕДСТАВНИЧКОГ ДОМА

ЧЛАНОВИМА КОМИСИЈЕ ЗА СПОЉНУ И ТРГОВИНСКУ ПОЛИТИКУ, ЦАРИНЕ, САОБРАЋАЈ И КОМУНИКАЦИЈЕ ДОМА НАРОДА

Забилјешка

**о службеној посјети спољнополитичких одбора парламената земаља Југоисточне Европе, Босне и Херцеговине, Црне Горе, Хрватске и Србије Представничком дому и Сенату Чешке Републике
Праг, 27. и 28. априла 2015.**

У службеној посјети Чешкој Републици, 27. и 28. априла 2015. године, боравили су Душанка Мајкић, предсједавајућа Комисије за спољне послове Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, Александра Ђуровић, предсједница Одбора за спољне послове Народне скупштине Србије, Милорад Пуповац, предсједник Одбора за спољну политику Хрватског сабора, Миодраг Вуковић, предсједник Одбора за међународне односе и исељенике Скупштине Црне Горе те чланови тог одбора Жана Филиповић и Милан Кнежевић. Парламентарце су у службеној посјети Прагу пратили амбасадори Данка Савић, амбасадорка Босне и Херцеговине у Чешкој, Вера Маврић, амбасадорка Србије у Чешкој, Инес Троха Брдар, амбасадорка Хрватске у Чешкој, и Паскал Стојчески, амбасадор Македоније у Чешкој, као и секретари спољнополитичких одбора Мерџана Иглица, Дејан Миливојевић, Весна Радуловић и Мартина Кушњачић.

Током посјете парламентарне делегације су се сусреле са предсједником Одбора за спољне послове Представничког дома Парламента Чешке Карелом Шварценбергом и члановима Одбора те потпредсједником Одбора за спољне послове, одбрану и безбједност Сената Зденеком Брожом. Одржан је и сусрет са министром спољних послова Лубомиром Заоралеком и замјеником министра за европска питања Чешке Републике Ивом Шпрамеком. Службена посјета спољнополитичких одбора парламената земаља Југоисточне Европе реализована је као наставак прошлогодишњег петог састанка спољнополитичких одбора парламената Босне и Херцеговине, Црне Горе, Хрватске, Македоније и Србије, који је одржан у септембру прошле године у Загребу. Том приликом предложено је да се предсједници спољнополитичких одбора сусретну са истоименим одборима Представничког дома и Сената Чешке Републике с циљем

размјене информација, а у контексту постојеће регионалне сарадње између спољнополитичких одбора парламената земаља Југоисточне Европе и сарадње земаља чланица Вишеградске групе.

Састанак са Карелом Шварценбергом, предсједником Одбора за спољну политику Представничког дома и члановима Одбора Јарославом Фолдуном, Миланом Шарапатком и Павелом Плзаком

Током састанка потврђени су добри и пријатељски односи земаља Југоисточне Европе и Чешке Републике, а вођени су разговори и о могућностима продубљивања сарадње у будућности. Такође су размијењена мишљења о политичким, економским и културним односима као и о другим питањима од заједничког интереса. Миодраг Вуковић, предсједник спољнополитичког одбора Скупштине Црне Горе, захвалио је домаћинима на гостопримству и организацији службене посјете парламентарних делегација земаља овог региона. Извијестио је да се иницијатива за сарадњом на нивоу спољнополитичких одбора парламената земаља Југоисточне Европе развила из жеље и потребе да се олакша и помогне земљама овог региона, БиХ, Црној Гори и Србији, на њиховом путу ка чланству у ЕУ. Информисао је предсједника и чланове спољнополитичког одбора Представничког дома Парламента Чешке о иницијалном састанку одржаном у Загребу крајем 2012. године, на којему су били презентовани облици регионалне сарадње у Европи (Нордијски савјет, Балтичка скупштина и Међупарламентарно савјетодавно вијеће Бенелукса), а у сврху договора модалитета будуће сарадње спољнополитичких одбора парламената четири државе региона Југоисточне Европе, Босне и Херцеговине, Црне Горе, Хрватске и Србије, те Македоније, која се касније придружила сарадњи. Карел Шварценберг се осврнуо на сарадњу у оквиру Вишеградске групе коју чине Чешка, Мађарска, Словачка и Пољска, и која представља један од најуспјешнијих регионалних савеза у Европи. Такође је извијестио да су након више од 10 година након приступања Европској унији чланице групе В4 путем сарадње оствариле друштвени и економски напредак, нагласивши да је чланство у ЕУ подигло њихову економску моћ. С друге стране, проширење ЕУ отворило је западноевропским фирмама прилику за изградњу нових или проширење постојећих производних капацитета, што их је учинило конкурентнијим и на унутрашњем тржишту ЕУ и на спољном тржишту.

Душанка Мајкић, предсједавајућа Комисије за спољне послове ПДПСБиХ, осврнула се на тренутну ситуацију у Босни и Херцеговини и расположење везано уз чланство у НАТО-у и Европској унији, истакавши да је Босна и Херцеговина симбол погрешне и неблаговремене реакције Уније. Нагласила је потребу да се БиХ омогући убрзан и олакшан третман на њеном путу у ЕУ, имајући у виду ситуацију и специфичности Босне и Херцеговине.

Милорад Пуповац, предсједник Одбора за спољну политику Хрватског сабора, указао је на важност да се у Унији настави са политиком проширења на државе југоистока Европе, те да Хрватска доприности стварању иницијативе за стабилизацију подручја Југоисточне Европе и укључења у Европску унију. Такође је указао на важност

стварања партнерства у процесу проширења и градње облика солидарности, те осјећаја заједничке одговорности.

Александра Ђуровић, предсједница Одбора за спољне послове Народне скупштине Србије, осврнула се на примјер балтичке сарадње којом је била вођена иницијатива сарадње спољнополитичких одбора парламената земаља Југоисточне Европе, и која је допринијела јачању парламентарних односа с циљем стабилности и просперитета овог региона. Осврнула се на потребу за јачом координацијом држава Југоисточне Европе унутар међународних организација, извијестивши учеснике о одржаном шестом састанку спољнополитичких одбора земаља Југоисточне Европе у Београду у организацији Одбора за спољне послове Народне скупштине Србије током којег су размијењена мишљења о будућем наведеном облику сарадње.

Учесници састанка су размијенили и мишљења о актуелним догађањима у Украјини и на Блиском истоку. Потврђени су добри и пријатељски односи држава Југоисточне Европе и Чешке Републике. Посебно је изражена жеља за унапређењем сарадње у будућности, те је наглашена важност економске сарадње.

Састанак са Ивом Шрамеком, замјеником министра спољних послова Чешке Републике за Европу

Милорад Пуповац, предсједник Одбора за спољну политику Хрватског сабора, извијестио је замјеника министра о сарадњи спољнополитичких одбора парламената држава Југоисточне Европе, истакнувши допринос Хрватске у стварању иницијативе да се ово подручје стабилизује и укључи у Европску унију. Истакао је важност рјешавања отворених питања између држава региона Југоисточне Европе, изградње стабилности у региону, те динамике и политике проширења Уније. Такође је нагласио да би политика проширења требало да буде вођена критеријумима, попут критеријума које је имала Хрватска и остале државе чланице на путу ка ЕУ, а не околностима које понекад превагну у односу на критеријуме, попут околности тзв. имиграционе кризе или кризе на Блиском истоку. Поздравио је став чешке владе поводом политике проширења на земље Југоисточне Европе и захвалио на подршци. Такође је због актуелних догађаја у Македонији пренио исприке предсједника спољнополитичког одбора Антонија Милошоског због немогућности да учествује у службеној посјети Прагу.

Иво Шрамак, замјеник министра спољних послова Чешке, сложио се са наглашавањем важности политике даљег проширења Уније на земље Југоисточне Европе, похваливши иницијативу спољнополитичких одбора парламената држава Југоисточне Европе. Изразио је спремност Чешке у помоћи државама овог региона на основу сопствених искустава стечених у оквиру процеса приступања ЕУ додавши да је “Чешка једна од земаља које вјерују да је стабилност Балкана важна за стабилност Европе и да су европске интеграције гарант те стабилности”.

Нагласио је да ће подршка земљама Западног Балкана бити један од приоритета чешког председавања Вишеградском групом које почиње 01. 07. 2015. године. Он је, такође,

најавио да ће једна од активности предсједавања Чешке бити одржавање састанка са представницима земаља региона Југоисточне Европе, уз присуство представника Хрватске и Словеније на јесен ове године. Чешка намјерава да подржи процес приближавања земаља овог региона Европској унији учешћем и у Фонду В4 за Западни Балкан за који се надају да ће процес формирања бити доведен до краја чешког једногодишњег предсједавања В4.

Затим је замјеник министра спољних послова Чешке додао да Чешка помно прати догађања у земљама Југоисточне Европе, исказавши забринутост због догађаја у Македонији. Поздравио је напоре Србије за нормализовање односа између Београда и Приштине, те изразио наду у скорашње отварање првог поглавља у преговорима са Србијом. Што се тиче Црне Горе, похвалио је досадашњи напредак, нагласивши важност у даљем испуњавању критеријума и очекивањима Уније.

Миодраг Вуковић, предсједник Одбора за међународне односе и исељенике Скупштине Црне Горе, захвалио је на подршци и доприносу Чешке, извијестивши да је Црна Гора отворила 16 преговарачких поглавља, те да се нада да ће у скорашње вријеме отворити и преостала. Такође је нагласио да је Црна Гора свјесна обавеза према чланству у ЕУ и да с њихове стране раде на испуњењу свих услова.

У свом обраћању Шрамек је посебно изразио задовољство напретком постигнутим у Босни и Херцеговини након успостављања власти те рекао да су “јакко сретни што је отклоњена задња препрека за ступање на снагу Споразума о стабилизацији и придруживању у БиХ”. Чешка страна, како је казао, очекује да ће БиХ испунити план реформи на који се обавезала.

Састанак са Зденеком Брожом, потпредсједником Одбора за спољну политику, безбједност и одбрану Сената, и члановима Одбора

Зденек Број, потпредсједник Одбора за спољну политику, безбједност и одбрану Сената, детаљније је информисао предсједнике и чланове спољнополитичких одбора региона Југоисточне Европе о сарадњи држава Вишеградске групе која је оформљена током састанка државника Чехословачке, Мађарске и Пољске 1991. године како би се премостиле препреке из прошлости и баријере унутар региона. Извијестио је да унутар састанака представници земаља В4 договарају заједничку комуникацију о темама које доноси чланство у Европској унији. Такође је извијестио о моделу заједничког финансирања помоћу Фонда Вишеградске групе. Сврха је његовање и промоција развоја сарадње међу земљама Вишеградске групе, са другим земљама, са државама нечланицама ЕУ у Источној Европи, Западном Балкану и Јужном Кавказу. Рекао је да В4 подржава заједничке културне, научне и образовне пројекте, размјене младих, прекограничне пројекте, туристичку промоцију те разне индивидуалне програме мобилности, нагласивши да његов одбор сваке године организује и студентску конференцију о Балкану. Током разговора осврнуо се на добре пријатељске односе са државама Југоисточне Европе, изразивши жељу за продубљивањем парламентарне

сарадње у будућности. Везано уз приступање држава овог региона Унији, истакнуо је да је процес приступања дуготрајан и захтијева стрпљење при испуњавању критеријума, али да се никако не смије подржавати *stand by* режим кад је у питању проширење.

Милорад Пуповац је извјестио о сарадњи спољнополитичких одбора држава Југоистичне Европе, нагласивши да је циљ сарадње превладавање подјела насталих ратом и распадом Југославије. У том контексту извјестио је да Хрватска жели да помогне сусједним земљама на њиховом путу у евроинтеграције као и да помогне у стварању безбједности и просперитета у Југоисточној Европи. Посебно је истакао важност партнерства са државама Вишеградске групе и парламентом и Сенатом Чешке Републике. Осврнуо се на партнерство Хрватске са земљама В4 групе унутар Европске уније, истакнувши да би такво партнерство имало другачију димензију коју друга партнерства немају. Критички се осврнуо на тренутни процес приступања држава Југоистичне Европе Унији, који је тренутно у сјени догађаја у земљама јужног сусједства и Источног партнерства. Нагласио је да је један од важнијих спољнополитичких приоритета Хрватске проширење Уније на земље Западног Балкана.

Александра Ђуровић је кратко извјестила о приоритетима предсједања Србије ОЕБС-ом које је преузела почетком ове године. Указала је на важност јачања сарадње са сусједним земљама у сврху постизања мира и просперитета овог региона, нагласивши да регионалну иницијативу треба јачати на начин да она постане власништво региона Југоистичне Европе. Такође је извјестила да се на шестом састанку одржаном у Београду расправљало о јачању сарадње између земаља Југоистичне Европе унутар ОЕБС-а и Савјета Европе, чије шестомјесечно предсједавање у мају ове године пружа Босна и Херцеговина, те да је подржано будуће одржавање заједничких састанака на маргинама засједања парламентарних скупштина међународних организација о заједничким темама. У вези с односима Србије и Чешке, споменута је сарадња у вези са питањем мањина као позитиван примјер и подлога за продубљивање сарадње двију земаља у будућности.

Душанка Мајкић се осврнула на тренутни статус Босне и Херцеговине везано уз приступање Европској унији, говорећи о БиХ као о “земљи која је постигла најслабије резултате у региону иако је управо у БиХ међународна заједница била најприсутнија”. Нагласила је потребу да се за БиХ пронађе другачији модел који би омогућио приступање преговорима. Казала је да три народа у БиХ имају потпуно различита виђења будућности БиХ, те да иако из РС-а постоји подршка процесу приближавања ЕУ, то није случај са приступањем НАТО-у те да народи БиХ треба да се изјасне о уласку у НАТО на референдуму који ће бити организован тим поводом. Додала је да су у БиХ тренутно присутне двије међународне организације, ОХР и ЕУ, те да је несхватљиво да у једној земљи законодавне одлуке доноси ОХР умјесто парламента. Посебно се осврнула на терористички напад на америчку амбасаду (у октобру 2011) и напад претходне ноћи на полицијску станицу у Зворнику, нагласивши да тероризам

није само проблем БиХ и овог региона већ и цијеле Европе, те је указала на важност поштовања Дејтонског споразума.

Током службене посјете предсједници спољнополитичких одбора парламента земаља Југоисточне Европе одржали су краћи сусрет са министром спољних послова Чешке Лубомиром Заоралеком и размијенили мишљења о актуелним спољнополитичким догађајима.

Забилешку саставила: Мерџана Иглица, секретар Комисије

Достављено:

- наслову
- а/а